

## מ"ת 30839/01/17 - מראב טבדידישווילי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

מ"ת 30839-01-17 מדינת ישראל נ' טבדידישווילי (עצור בפיקוח)

לפני מבקש	כבוד השופט גרשון גונטובניק
נגד משיבה	מדינת ישראל
	מראב טבדידישווילי (עצור בפיקוח)
	ע"י ב"כ עו"ד שמואל פליישמן
	מדינת ישראל
	ע"י ב"כ עו"ד שירי פרל ודיה בן אסא

### החלטה

לפני בקשה לעיון חוזר בתנאי מעצרו של המבקש בהתאם לסעיף 52 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), התשנ"ו-1996.

1. נגד המבקש הוגש לבית משפט זה כתב אישום. על פי כתב האישום החליט המבקש לבצע שוד בנק. הוא הצטייד בפתק בנוסח מאיים ("**תביאי לי את כל הכסף זה שוד**"), חבש על ראשו כובע צמר, והרכיב משקפי שמש. ביום 2.12.16 לקראת שעה 9:00 בבוקר הגיע המבקש עם רכב סמוך לבנק, החנה אותו, ובשעה 9:27 בקירוב נכנס לבנק. הוא ניגש לאחת הפקידות במקום, שסיפקה שירות ללקוחות באשנב, ודרש ממנה למסור לידיו את הכסף, תוך שהוא מציג בפניה את הפתק. היא מסרה לידיו שטרות ספורים, ואז הנאשם איים עליה באומרו "**מה את עושה צחוק, תביאי לי את כל הכסף, אם לא תביאי אני אביא לך כדור בראש**". הפקידה מסרה לו את כל שטרות הכסף שהיו ברשותה (בסך 9,390 ₪). כשהתקדם המבקש לעבר היציאה מהסניף, פנה אליו מאבטח חברת "ברינקס" שהיה במקום וניסה לעצור אותו. הנאשם תקף אותו על ידי כך שהניף לעברו את אגרופיו ודחף אותו, עד שהצליח להימלט בריצה.

לאור כל אלה הואשם המבקש בשוד בנסיבות מחמירות (תוך שימוש באלימות), עבירה לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977.

בד בבד עם כתב האישום עתרה המשיבה למעצרו של המבקש עד תום ההליכים נגדו. בבקשה צוין שלמרות גילו הצעיר נזקפות לחובתו שתי הרשעות קודמות בעבירות של גניבה, התפרצות, נהיגה פוחזת של רכב, היזק לרכוש במזיד, חבלה חמורה ותקיפה סתם.

2. בית משפט זה (חברי כב' השופט הימון) קבע (ביום 16.2.17) כי קיימות ראיות לכאורה נגד המבקש בעוצמה מספקת "**המובילה למסקנה לכאורית ברורה בדבר זיהויו של [המבקש] כמי שביצע העבירה**". שירות המבחן

המליץ על הטלת מעצר בית מלא על המבקש, והמשיבה התנגדה לכך ועתרה למעצר בפיקוח אלקטרוני. בית המשפט ציין כי מעיון בתיק "עולה מסוכנותו של המשיב באופן ברור, כוונתי לתקליטור הצפיה של המאבק והאלימות הקשה שגילה ה[מבקש] כלפי מאבטח הברינקס שנקלע למקום. אני סבור שיש לעיין באותו תקליטור כדי להבין למה דברי מכוונים" (החלטה מיום 23.2.17), ובסופו של דבר הוטל על המבקש מעצר בפיקוח אלקטרוני.

3. המבקש הגיש (ביום 6.8.17) בקשה זו לעיון חוזר ולשינוי תנאי השחרור, כך שניתן יהיה לאפשר לו לצאת לעבודה, ולבטל את הפיקוח האלקטרוני המוטל עליו. המבקש מציין בבקשתו כי הוא שווה במעצר בפיקוח אלקטרוני מזה יותר מחמישה חודשים, ללא כל הפרה, והגיעה העת לאפשר לו לצאת לעבודה בין בדרך של פתיחת חלונות בפיקוח אלקטרוני ובין בדרך של ביטול הפיקוח האלקטרוני והשמטתו במעצר בית למעט יציאה לעבודה. הוא ציין כי בעלת מוסך מוכנה להעסיקו במסגרת שיקומית בעבודה בימי ראשון עד חמישי בין השעות 7:30-17:30 ובימי שישי בין השעות 7:30-12:30. המשיבה התנגדה לבקשה. היא ציינה שערר המבקש על מעצרו בפיקוח אלקטרוני נדחה, ולא חלף מספיק זמן שיצדיק הקלה בתנאי המעצר. מעצר בפיקוח אלקטרוני אינו עולה בקנה אחד עם עבודה בדרך כלל, והוא הדין גם במקרה זה.

4. בית משפט זה (חברי כב' השופט הימין) קיים דיון בבקשה (ביום 13.8.17) והצדדים הסכימו להפנות את המבקש לקבלת תסקיר, ונקבע דיון המשך ליום 4.9.17.

ביום 20.8.17 התקבל תסקיר שירות המבחן. התסקיר ציין שהמבקש משתתף בקבוצה טיפולית לעצורי בית המתקיימת בשירות בתדירות של אחת לשבוע. הוא מגיע למפגשים באופן רציף ומשתתף בקשייו בהתמודדות עם המשבר הנוכחי. הוא מתייחס לקשייו בשהות המתמשכת בתנאי מעצר הבית המלא, ובהיעדר היכולת לעבוד לאור היותו בעל עסק עצמאי בשנים האחרונות עד למעצרו הנוכחי. למרות שיכולתו להתייחס למעורבותו בהתנהגות פוגענית היא ראשונית, שירות המבחן התרשם כי משבר המעצר, הסנקציות עד כה ומעורבות בני משפחתו הינם בעלי השפעה מציבת גבולות עבורו, באופן המפחית הסיכון להישנות התנהגות פורצת גבולות. שירות המבחן נפגש עם המפקח המוצע (להלן: **המפקח**), שהוא מנהל המוסך בבעלות משפחתו. כשנשאל על ידי שירות המבחן האם הוא בעל עבר פלילי השיב שזה רלוונטי לתקופת היותו קטין "וכי מאז בגר מתנהל באופן אחראי ונורמטיבי". הוסיף המפקח המוצע וציין שהעבודה תהיה בימי א'-ה' בין השעות 7:30-17:00 והמבקש יועסק בתחום המוסך בלבד. הוא ציין כי הוא מכיר את המבקש מהתקופה בה עבד כבעל עסק עצמאי בסמוך למוסך, והביע את רצונו לסייע לו. הוא ציין עוד כי שמש בעבר כמפקח על אסירים משוחררים, ומכיר היטב את מהות והשלכות הפיקוח. שירות המבחן התרשם "מאדם רציני, שיהיה בפיקוחו בשעות העבודה לסייע בהפחתת הסיכון במצבו של [המבקש]". על רקע זה, המליץ שירות המבחן על שחרור המבקש בתנאים מגבילים, ועל שילובו בעבודה המוצעת, בליווי מי ממפקחיו בדרך אל העבודה וממנה, ובפיקוח המפקח במהלכה.

5. הדיון בבקשה התקיים בפניי (ביום 4.9.17). המשיבה התנגדה לבקשה גם בהינתן התסקיר. נקבע כי מסוכנות המבקש הצדיקה את מעצרו באיזוק אלקטרוני, בין השאר נוכח קיומה של מסוכנות בינונית להישנות העבירות, ושיתוף הפעולה המגמתי מול שירות המבחן. לא הוכח שמסוכנותו של המבקש פחתה, ומכאן שהמסוכנות בעינה עומדת. במסגרת איזוק אלקטרוני אין לאפשר לצאת עבודה אלא במקרים נדירים וחריגים ולא זה המקרה המתאים. מדובר בשעות עבודה ארוכות, ולכן למעשה המבקש עותר לביטול האיזוק האלקטרוני. גם שירות המבחן בתסקירו הנוכחי עמד על כך שיכולתו של המבקש להתייחס לרקע לעבירות היא ראשונית בלבד. בנוסף, עבודה במוסך משקפת מסוכנות יתרה מצד המבקש נוכח נגישותו לכלים השונים המצויים שם.

המבקש חזר על בקשתו. הוא הצביע על כך שהמשיבה הסכימה לעריכת תסקיר נוכח הבקשה בדיון הקודם, וכעת כשהתברר שהוא חיובי היא מתנגדת למסקנותיו. זכותו של המבקש לנהל משפט ולא להודות באחריות. גם האלימות המיוחסת למבקש לא הייתה בעת השוד, אלא נוכח פעילותו של המאבטח במקום, ובנסיבות העניין יש לאמץ את המלצת שירות המבחן.

במהלך הדיון התרשמתי מהמפקח המוצע, וכשנשאל לגבי עברו הפלילי השיב שהיה לו עבר בצעירותו, "שטות בין חברים, שימוש עצמי בחשיש ולא יותר מזה. עברתי את זה, התבגרתי, התקדמתי, יש לי משפחה, ילדים, אני לא בדרכים הלא טובות." הבקשה נדחתה לעיון ולכתיבת החלטה בעניינה.

בטרם שימוע ההחלטה התקבלה הודעת המשיבה, שמסרה כי מבדיקת גיליון רישומו הפלילי של המפקח עולה כי הוא "מזער את עברו הפלילי ואף מסר עדות שאינה תואמת את עברו הפלילי - הן בפני בית המשפט הנכבד, והן בפני שירות המבחן". לחובתו שלוש הרשעות קודמות כששתיים מהן (מהשנים 2007 ו-2005) הן בגין עבירות אותן ביצע בהיותו בגיר (על פקודת הסמים). בהיותו קטין הוא הורשע (בשנת 2001) לא בגין עבירות סמים אלא בגין עבירות אלימות חמורות, ובין היתר החזקת סכין, איומים, תקחפה בתנאים מחמירים, תקיפה סתם ותקיפה הגורמת חבלה של ממש. לכן, לשיטת המשיבה, המפקח אינו כשיר לפקח על המבקש, לאור חוסר היכולת לתת בו אמון.

על רקע הודעה זו התקיים דיון משלים במעמד הצדדים, והגיעה עת ההכרעה.

6. היכולת לצאת לעבודה אינה עולה בקנה אחד עם היותו של אדם עצור בפיקוח אלקטרוני, שהינה מסגרת מעצר במהותה, להבדיל מאשר מסגרת של חלופת מעצר, הגמישה יותר במאפייניה. זוהי היא מצוות החוק כפי שפורש על ידי בית המשפט העליון בשורה של החלטות. כך, למשל, ציין כב' השופט מזוז בבש"פ 77/17 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו; 2017) בפסקה 14 להחלטה:

**נפסק כי מעצר בפיקוח אלקטרוני אינו מתיישב עם היתר ליציאה לעבודה (בש"פ 966/16 זידאן נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 9 (28.2.2016)), וכי אף שקיימת סמכות לפתיחת חלון פיקוח לצרכי עבודה כאמור, יש להפעילה במשורה ורק במקרים יוצאי דופן.**

המבקש שוהה במעצר בפיקוח אלקטרוני, ועדיין סגירת הדלת בפני יציאתו לעבודה אינה מוחלטת. נותר עוד פתח צר. האם מתקיימות אותן נסיבות נדירות המצדיקות את האפשרות לאפשר לו לצאת לעבודה, כמבוקש על ידו?

7. בנסיבות העניין שאלה זו מגלה פנים לכאן ולכאן:

(א) בית משפט זה הטיל על המבקש מעצר בפיקוח אלקטרוני נוכח המסוכנות שמשקפת ממנו. חברי כב' השופט היימן, עמד במיוחד על התגרה האלימה עם המאבטח ואפיין אותה כאלימות קשה (ראו לעיל בפסקה 2). על רקע זה נמצא לנכון לסטות מהמלצת שירות המבחן להסתפק בחלופת מעצר.

(ב) מקום העבודה המוצע במוסך אינו חף מסיכון, שכן יש בו נגישות לכלי עבודה העלולים להיות מסוכנים אם תתרחש התפרצות אלימה נוספת.

(ג) חלף אמנם פרק זמן ממשי שבו שוהה המבקש במעצר באיזוק, אולם אין המדובר בפרק זמן כה ממושך המכריע את הכף.

ד) מנגד, שני הצדדים הסכימו להצעת חברי, כב' השופט היימן, לשלוח את הבקשה לצאת לעבודה לבחינת שירות המבחן, ומעיון בפרוטוקול הדיון שהתקיים ביום 13.8.17 עולה כי הסכמת המדינה לא הייתה מסויגת. מכאן שניתן היה להבין כי אם יתקבל תסקיר חיובי, יהיה בכך צידוק כבד משקל להיעתר לבקשה.

ה) התסקיר שהתקבל הינו אכן חיובי. הוא מצביע על התקדמות, ועל הפחתה בעוצמת הסיכון הנשקפת מהמבקש.

8. מכלול שיקולים זה מוביל להתלבטות, היכולה אף להצדיק שקילת שינוי בתנאי המעצר כדי לאפשר יציאה לעבודה, אלא שאת הכף מכריע, לצערי, אי הדיווח המלא והנאות על אודות העבר הפלילי של המפקח המוצע.

ייתכן גם - עיון בגיליון המידע הפלילי בעניינו של המפקח אינו מעלה מידע שיש בו כדי לשלול, ככזה, את יכולתו לשמש כמפקח. לזו היה המפקח מציין את העבירות הרלוונטיות, שכבר התיישנו, ולא נלוותה לרובן הרשעה, לא היה בכך כדי למנוע את הצבת המבקש תחת פיקוחו. אלא שלא זו השאלה. המפקח הציג בפניי כמו גם בפני שירות המבחן מצג המצמצם את עברו הפלילי. מדובר בצמצום שאינו זניח, ושאינו נאמן למציאות. לא דובר בטעות, אלא בהצגת מצג בתשובה לשאלה ישירה, באולם בית המשפט, ותחת אזהרה.

אינני סבור כי ניתן להפגין גישה סלחנית בעניין זה. היכולת לאפשר את היציאה לעבודה של מי שנקבע שקיימות לחובתו ראיות לכאורה לביצוע עבירה פלילית חמורה, מחייבת אמון. אמון בנאשם עצמו, ואמון במפקחיו. ללא אמון אין תקומה. לכן, עלינו, כבתי משפט, להתייחס בחומרה להצגת מידע חלקית, שאינה מגלה מידע מהותי הנדרש להחלטות בנושא זה. אם לא נייחס לכך חשיבות, נעודד הסתרת מידע והכול כדי להגדיל הסיכוי לשליחה לחלופת מעצר או להקלה בתנאיו. שהרי אם הסתרה זו לא תוביל לתוצאות ברורות, מדוע שלא ינקטו בה הנאשמים והמפקחים הרלוונטיים? מדיניות שיפוטית ראויה חייבת לייחס למסירת מידע חלקי שכזו תוצאות ברורות וחדות. כך בדרך כלל וכך במיוחד שעה שעל הפרק עומדת בקשה, שהיענות לה אינה מובנית מאליה כלל ועיקר. או אז מידת האמון הנדרשת היא מובהקת במיוחד, והשלכות אי מסירת המידע והפרת האמון צריכות להיות חדות במיוחד.

על רקע זה אינני סבור שניתן לאפשר להציב את המבקש תחת פיקוחו של המפקח המוצע במקום העבודה המנוהל על ידו.

אני יודע שתוצאה זו היא קשה למבקש, אך אני מקווה שלא יהיה בה כדי לפגוע בתהליך ההתמודדות החיובי שהוא מפגין כעולה מתסקיר שירות המבחן בעניינו.

כמו כן, אין בהחלטתי כדי למנוע מהמבקש לאתר חלופת עבודה אחרת, שניתן יהיה לשקול את שליחתו אליה, ללא קביעת כל מסמרות לגבי בקשה עתידית שכזו.

9. הבקשה נדחית.

ניתנה היום, כ"ד אלול תשע"ז, 15 ספטמבר 2017, בהעדר הצדדים.